

N:o 178.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående försäljning af vissa lägenheter från förra regementspastorsbostället $\frac{3}{4}$ mantal Bondeby n:o 2 i Södermanlands län; gifven Stockholms slott den 19 april 1907.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

dels att de till förra regementspastorsbostället $\frac{3}{4}$ mantal Bondeby n:o 2 i Stigtomta socken af Södermanlands län hörande lägenheterna Paulinstugan, Jonslund n:o 2, Anderslund och Björklunda må med de för dem å en af förste landtmätaren Herl. Rob. Linder år 1905 öfver hemmanet upprättad karta utmärkta områden från hemmanet afsöndras och försäljas, Paulinstugan till änkan Emma Johanna Österberg mot en köpeskilling af 10 kronor, Jonslund till änkan Charlotta Ericson mot en köpeskilling af 100 kronor, Anderslund till A. Janson mot en köpeskilling af 50 kronor och Björklunda till A. A. Pettersson mot en köpeskilling af 350 kronor, samtliga köpeskillingar att erläggas kontant vid tillträdet den 14 mars 1909 samt i öfrigt på de i 6:e punkten af kungl. skrivelsen till domänstyrelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner omförmälda villkor,

dels att lägenheterna Jonslund n:o 1, Odlingen, Gölstugan och Basängen må med de för dem å samma karta utmärkta områden från hemmanet afsöndras och hvar för sig i enlighet med föreskrifterna i 8:de och följande punkterna af berörda nådiga skrivelse utbjudas till försäljning med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1909 och under

villkor, att de å Jonslund n:o 1 och Gölstugan befintliga svinhus och bodar ej ingå i försäljningen af dessa lägenheter; att rätt till utfartsväg skall tillkomma innehafvaren af Odlingen öfver Jonslund n:o 1 och innehafvaren af Gölstugan öfver stamhemmanets skogsmark, Odlingen och Jonslund n:o 1, samt att stamhemmanet skall äga rätt till vinterväg öfver Gölstugan för skogsprodukters utforslande till sjön Långhalsen, *dels ock* att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar inflyta, må, på samma sätt, som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogsbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

Ärendet rörande handlingar och karta skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kunglig nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF.

Alfred Petersson.

---

*Utdrag af protokollet öfver jordbruksärenden, hållet inför Hans
Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å
Stockholms slott den 19 april 1907.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: TINGSTEN,
ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
DYRSSEN,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
JUHLIN,
SWARTZ.

Departementschefen, statsrådet Alfred Petersson anförde vidare:
I underdånig skrifvelse den 1 nästlidne mars har domänstyrelsen
anmält, att vid under år 1906 å det för statsverkets räkning till den
14 mars 1909 utarrenderade förra regementspastorsbostället $\frac{3}{4}$ mantal
Bondeby n:o 2 i Stigtomta socken och Jönåkers härad af Söderman-
lands län hållen uppskattning för förnyad utarrendering af detta hem-
man, som lämnar mer än 600 kronor i årligt arrende, uppskattnings-
männen väckt förslag om afsöndring och försäljning från hemmanet af
åtskilliga lägenheter; och har domänstyrelsen underställt det väckta för-
slaget Kungl. Maj:ts nådiga pröfning samt därvid öfverlämnat instru-

mentet öfver berörda uppskattningsförrättning jämte öfriga till ärendet hörande handlingar, däribland en af förste landtmätaren Herl. Rob. Linder år 1905 öfver hemmanet upprättad karta med beskrifning, äfvensom en af bemälda Linder författad beskrifning öfver de föreslagna afsöndringarna.

Af dessa handlingar inhämtas bland annat följande.

Hemmanet är beläget nära landsvägen mellan Nyköping och Vrena, 2 nymil från Nyköping och 0,4 nymil från närmaste järnvägsstation, Stigtomta. Det innehåller en areal af sammanlagdt 117 hektar 88,7 ar, fördelade i tre från hvarandra genom andra ägor skilda skiften, nämligen hemskiftet, skogsskiftet och Basängen, det sistnämnda bebyggdt med en kronan tillhörig lada.

Å skogsskiftet finnas två insynade torp, benämnda Jonslund n:o 1 och Gölstugan, belägna på ett afstånd af 3—4 kilometer från gården, det sistnämnda vid en vik af sjön Långhalsen. Förutom kronan tillhöriga byggnader, bestående af boningshus, fähus och loge, finnas å hvardera af dessa torp tillika svinhus och bod. Vidare finnas intill torpet Jonslund två med innehafvarna tillhöriga boningshus försedda lägenheter, Jonslund n:o 2 och Anderslund, hvilka bebos, den förra af torparänkan Charlotta Ericson och den andra af förre rättaren A. Jansson och dennes hustru.

På skogsskiftets gräns mot annan egendom ligger en lägenhet, kallad Paulinstugan, hvars innehafvare, änkan Emma Johanna Österberg, äger ett bostadshus, som till en tredjedel är beläget å hemmanets mark.

Å hemskiftet finnes invid allmän väg en lägenhet, benämnd Björklunda, försedd med hemmanets arrendator A. A. Pettersson tillhörigt boningshus.

Uppskattningsmännen hafva ansett, att såväl förenämnda bägge torp, som låge på så stort afstånd från gården, att någon dagsverksgång ej gärna kunde ifrågakomma, och de därintill belägna lägenheterna, som äfven ett annat område af skogsskiftet, benämndt Odlingen, som vore obebyggdt, äfvensom lägenheten Björklunda och den för sig belägna Basängen borde från hemmanet afsöndras.

Enligt uppskattningsmännens förslag skulle de sålunda ifrågasatta afsöndringarna omfatta, vägar oberäknadt, följande å förenämnda karta med siffror i rödt och, förutom hvad beträffar Basängen, med röda gränslinjer angifna områden, nämligen:

Paulinstugan, betecknad med n:o 1, ägofiguren n:o 124 om 0,8 ar;

Jonslund n:o 2, betecknad med n:o 2, ägofiguren n:o 125 samt delar af ägofigurererna n:ris 123 och 126 om tillhopa 13,1 ar;

Anderslund, betecknad med n:o 3, delar af ägofigurerna n:ris 126 och 127 om tillhoppa 4 ar;

Jonslund n:o 1, betecknad med n:o 4, ägofigurerna n:ris 111—122 samt delar af ägofigurerna n:ris 85, 87, 123 och 127 om tillhoppa 8 hektar 91,3 ar;

Odlingen, betecknad med n:o 5, ägofigurerna n:ris 96—99, 101—110 samt delar af ägofigurerna n:ris 85, 87, 88 och 90, om tillhoppa 6 hektar 76,8 ar;

Gölstugan, betecknad med n:o 6, ägofigurerna n:ris 129—142, 144, 145, 147—154, 156—165, 167—169 samt delar af ägofigurerna n:ris 93 och 95 om tillhoppa 18 hektar 12,7 ar;

Björklunda, betecknad med n:o 7, ägofigurerna n:ris 54, 54 a och 54 b samt delar af ägofigurerna n:ris 53, 55 och 58 om tillhoppa 1 hektar 67,7 ar; samt

Basängen, betecknad med n:o 8, ägofigurerna n:ris 66—75 och 77—84, om tillhoppa 10 hektar 77,5 ar.

Paulinstugan har saluvärderats till 10 kronor, lägenheten Jonslund n:o 2 till 100 kronor, Anderslund till 50 kronor, torpet Jonslund n:o 1 till 5,300 kronor, Odlingen till 3,000 kronor, Gölstugan till 3,800 kronor, Björklunda till 350 kronor samt Basängen till 4,400 kronor.

Vidare hafva uppskattningsmännen föreslagit, att utfartsväg måtte förbehållas för lägenheten Odlingen öfver torpet Jonslunds område och för Gölstugan öfver samma område, lägenheten Odlingen och hemmanets bibehållna skogsmark, samt att vinterväg för skogsprodukters forslande från stamhemmanet måtte förbehållas öfver Gölstugans område till sjön Långhalsen.

Ägarna af bostadshusen å lägenheterna Paulinstugan, Jonslund n:o 2, Anderslund och Björklunda hafva ansetts böra erhålla hembud att inköpa sina lägenheter, och har Kungl. Maj:ts befallningshafvande meddelat dem sådana förelägganden, som omförmålas i 6:te punkten af nådiga skrifvelsen till domänstyrelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner, hvarefter de inom föreskrifven tid inkommit med af behörig borgen åtföljda skriftliga förklaranden, att de en hvar önskade inköpa sin lägenhet med det till afsöndring föreslagna området mot köpeskilling, motsvarande det åsatta saluvärdet, att kontant vid tillträdet erläggas.

Kungl. Maj:ts befallningshafvande har förklarat sig icke hafva något mot uppskattningsmännens yttrande och förslag att erinra.

Därjämte har i en till domänstyrelsen inkommen ansökning innehafvaren af torpet Jonslund n:o 1 C. G. Andersson anhållit, att som nämnda torp vid förberörda arrendeuppskattning föreslagits till afsöndring och försäljning, honom måtte medgifvas rätt att inköpa torpet för det åsatta saluvärdet och på de villkor i öfrigt, som af styrelsen bestämdes.

Kungl. Maj:ts befallningshafvande, som erhållit remiss å denna ansökning, har uti skrifvelse till domänstyrelsen den 22 januari innevarande år med bifogande af infordrade yttranden från vederbörande domänintendent och kronofogde och under framhållande, att sökanden å torpet ägde allenast ett svinhus och en bodbyggnad, i likhet med domänintendenten och kronofogden förklarar sig anse ansökningen icke emot föreskrifterna i åberopade nådiga skrifvelsen den 25 september 1896 kunna bifallas.

För egen del har domänstyrelsen, som lika med Kungl. Maj:ts befallningshafvande ansett torparen C. G. Anderssons ansökning icke förtjäna afseende, instämt i det af uppskattningsmännen gjorda förslag.

Åberopande hvad i ärendet förekommit, hemställer jag, att Kungl. Maj:t täcktes i nådig proposition föreslå Riksdagen medgifva,

dels att lägenheterna Paulinstugan, Jonslund n:o 2, Anderslund och Björklunda må med de för dem å förenämnda af förste landtmätaren Linder år 1905 upprättade karta utmärkta områden från hemmanet afsöndras och försäljas, Paulinstugan till änkan Emma Johanna Österberg mot en köpeskillning af 10 kronor, Jonslund till änkan Charlotta Ericson mot en köpeskillning af 100 kronor, Anderslund till A. Janson mot en köpeskillning af 50 kronor och Björklunda till A. A. Pettersson mot en köpeskillning af 350 kronor, samtliga köpeskillningar att erläggas kontant vid tillträdet den 14 mars 1909 samt i öfrigt på de i 6:te punkten af förberörda nådiga skrifvelse till domänstyrelsen den 25 september 1896 omförmälda villkor,

dels att lägenheterna Jonslund n:o 1, Odlingen, Gölstugan och Basängen må med de för dem å samma karta utmärkta områden från hemmanet afsöndras och hvar för sig, i enlighet med föreskrifterna i 8:de och följande punkterna af berörda nådiga skrifvelse, utbjudas till försäljning med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1909 och under villkor, att de å Jonslund n:o 1 och Gölstugan befintliga svinhus och bodar ej ingå i försäljningen, att rätt till utfartsväg skall tillkomma innehafvaren af Odlingen öfver Jonslund n:o 1 och innehafvaren af Gölstugan öfver stamhemmanets skogsmark, Odlingen och Jonslund n:o 1, samt att stamhemmanet skall äga rätt till vinterväg öfver Gölstugan för skogsprodukters utforslande till sjön Långhalsen,

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar in-
flyta, må, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre
kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande
eller till skogsodling tjänlig mark.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda
hemställan behagade Hans Kungl. Höghet Kronprin-
sen-Regenten lämna bifall och förordnade, att nådig
proposition af den lydelse, bilaga . . . till detta proto-
koll utvisar, skulle till Riksdagen aflåtas.

Ur protokollet:
Nils Lange.